

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI YÖNETİM VE İŞLETME
YÖNERGESİ

Yönerge
No: 01

Yür. tarihi: 01/12/2003

Rev. tarihi: 26/07/2006

Rev.No:01

Sayfa:2/9

İÇİNDEKİLER

SAYFA NO

BÖLÜM 1 AMAÇ, KAPSAM, TANIM VE KISALTMALAR	2
1. Amaç	2
2. Kapsam	2
3. Tanım ve Kısaltmalar	2
BÖLÜM 2 GENEL YAPI, AMAÇ VE FAALİYET KONULARI	3
4. Genel Yapı	3
5. Genel Amaç ve Faaliyet Konuları	3
BÖLÜM 3 HAVA ALANLARI TEŞKİLAT, GÖREV ve SORUMLULUKLAR	3
6. Hava Alanları Yönetimi	3
7. Genel Sorumluluk	4
8. İdari Görev ve Sorumluluklar	4
9. Teknik Görev ve Sorumluluklar	4
BÖLÜM 4 HAVA ALANI HİZMETLERİNE İLİŞKİN GENEL DÜZENLEMELER	5
10. Hava Alanı Gelişimi/Master Planlar	5
11. Hava Alanı Kılavuzları	5
12. DHMİ Yönerge ve Talimatları	5
13. Güvenlik ve Acil Durum Düzenlemeleri	5
14. Hizmet Eğitimleri	6
BÖLÜM 5 HAVA ALANLARI DENETİM USUL ve ESASLARI	6
15. İdari Denetimler	6
16. Teknik Denetimler	6
17. Ulaştırma Bakanlığı Denetimleri	6
18. DHMİ Denetimleri	6
19. Denetim Personeli Eğitimi	7
BÖLÜM 6 SON HÜKÜMLER	7
20. Değişiklikler	7
21. Yürürlük	7
22. Yürütme	7

EK BİLGİ DOSYALARI :

1. DHMİ Genel Müdürlüğü Ana Statüsü
2. DHMİ Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatı Organizasyon Şeması
3. DHMİ Genel Müdürlüğü ve Taşra Teşkilat Şeması
4. Hava Seyrüsefer Yardımcı İstasyonları Listesi
5. Ana Hizmet Birimleri, Birim Yönetmelikleri (Görev/Sorumluluklar)
6. Hava Limanı Başmüdürlükleri/Meydan Müdürlükleri Birim Yönetmelikleri
7. Hava Alanı Hizmetleri Yönerge ve Talimatları Listesi

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI YÖNETİM VE İŞLETME
YÖNERGESİ

Yönerge
No: 01

Yür. tarihi: 01/12/2003

Rev. tarihi: 26/07/2006

Rev.No:01

Sayfa:3/9

1. Bölüm

Amaç, Kapsam, Tanım ve Kısaltmalar

Amaç

Madde 1- Bu Yönergenin amacı, DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından işletilen hava alanlarında, üyesi bulunduğumuz uluslararası sivil havacılık örgütlerince yayımlanmış ve Ülkemizce kabul edilmiş kural ve standartlarla, 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu ve yönetmeliklerine uygun olarak hava alanı hizmetlerinin düzenlenmesi ve yürütülmesidir.

Yönergenin uygulanmasında, DHMİ Genel Müdürlüğü Ana Statüsü hükümleri esas alınır.

Kapsam

Madde 2- Bu Yönerge, DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından işletilen hava alanlarındaki hava alanı hizmetlerini kapsar.

Tanım ve kısaltmalar

Madde 3- Bu Yönergede geçen;

- a) Ana Statü terimi, 8 Kasım 1984 tarih ve 18569 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan DHMİ Genel Müdürlüğü Ana Statüsünü,
- b) DHMİ veya Genel Müdürlük terimleri, Devlet Hava Meydanları İşletmesi Genel Müdürlüğünü,
- c) ICAO kısaltması; Uluslararası Sivil Havacılık Örgütünü,
- d) ECAC kısaltması; Avrupa Sivil Havacılık Konferansını,
- e) Hava alanı terimi, DHMİ tarafından işletilen hava limanı ve meydanları,
- f) Hava Alanı Kılavuzu terimi; Ulaştırma Bakanlığı'nın Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği(SHY-14A)'nde belirtilen Kılavuzu,
- g) Hava alanı hizmetleri terimi; bir hava alanının uluslararası ve ulusal düzenlemelerde belirtilen/öngörülen şekilde işletilebilmesi için gerekli tüm idari, işletme ve teknik hizmetleri,

ifade eder.

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI YÖNETİM VE İŞLETME
YÖNERGESİ

Yönerge
No: 01

Yür. tarihi: 01/12/2003

Rev. tarihi: 26/07/2006

Rev.No:01

Sayfa:4/9

2. Bölüm

Genel Yapı, Amaç ve Faaliyet Konuları

Genel yapı

Madde 4- DHMİ, 8 Haziran 1984 tarih ve 233 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (KHK) hükümlerine tabi olarak ve söz konusu Kanun hükmünde Kararname çerçevesinde faaliyette bulunmak üzere teşkil edilmiş bir Kamu İktisadi Kuruluşu(KİK)dur.

DHMİ, 8 Kasım 1984 tarih ve 18569 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ana Statüsü çerçevesinde, tüzel kişiliğe sahip, faaliyetlerinde özerk ve sorumluluğu sermayesiyle sınırlı bir KİK olup anılan KHK ve Ana Statü hükümleri saklı kalmak üzere özel hukuk hükümlerine tabidir.

Genel amaç ve faaliyet konuları

Madde 5- DHMİ genel amaç ve faaliyet konuları Ana Statü'sünde gösterilmiştir.

Ana Statü gereğince, DHMİ Genel Müdürlüğü yetkili ve sorumlu yürütme organı Genel Müdürlüktür.

3. Bölüm

Hava Alanları Teşkilat, Görev ve Sorumluluklar

Hava alanları yönetimi

Madde 6- Ana Statü ve Birim Yönetmelikleri çerçevesinde, Hava Limanlarında Hava Limanı Başmüdürü, Meydanlarda ise Meydan Müdürü, DHMİ Genel Müdürlüğü adına, hava alanı idari, işletme ve teknik hizmetlerin, uluslararası kural ve standartlarla, ulusal kural ve düzenlemeler dahilinde yönetim ve yürütülmesinden görevli ve sorumludur.

Hava Limanı Başmüdürü/Meydan Müdürü, sözkonusu hizmetlerin yürütülmesi sırasında, yürürlükte bulunan ulusal mevzuat çerçevesinde, hava alanında hizmet veren diğer kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve özel tüzel kişilerle gerekli eşgüdümün sağlanmasının yanı sıra, hizmetlerin emniyetli (uçuş ve yer emniyeti, can ve mal güvenliği), etkin ve verimli gerçekleştirilmesinden de sorumludur.

Teknik hizmetler kapsamındaki hava trafik/seyrüsefer hizmetlerinin idari bağlamda yürütülmesinde, Genel Müdürlük düzenlemeleri esas alınır.

Hava alanlarında, Ülkemizce kabul edilmiş uluslararası kural ve standartlar ile ulusal kuralların sürekli uygulanması, uçuş ve yer emniyetinin en yüksek düzeyde sağlanması, günün şartlarına uygun çağdaş hizmet arzı ve hizmetlerde kalite güvence sisteminin geliştirilmesine yönelik esaslar "Hava Alanı Hizmetleri Emniyet Yönetim Sistemi Yönergesi" çerçevesinde gerçekleştirilir.

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI YÖNETİM VE İŞLETME
YÖNERGESİ

Yönerge
No: 01

Yür. tarihi: 01/12/2003

Rev. tarihi: 26/07/2006

Rev.No:01

Sayfa:5/9

Hava alanları güvenlik ve koruma hizmetleri; ICAO Ek-17 (Güvenlik), Doküman 8973 (Kanun Dışı Eylemlere Karşı Sivil Havacılığı Koruma ve Güvenlik) ve ECAC Doküman 30 (Sivil Havacılık Güvenliği Alanında İlkeler) çerçevesinde, Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı ve diğer ilgili mevzuatta yer alan kural ve tavsiyelere uygun olarak, Mülki İdare Amirler koordinesinde yürütülür.

Hava alanı ve/veya terminal işletmeciliği yapılan askeri hava alanlarındaki faaliyetler, ilgili askeri mercilerle yapılmış bulunan Protokol'lere göre yürütülür.

Genel sorumluluk

Madde 7- DHMİ, Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği'nin (SHY-14A) "Sorumluluklar" başlıklı 28 inci maddesi gereğince, faaliyetlerini 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu, anılan Yönetmelik ve Ulaştırma Bakanlığı tarafından belirlenen uluslararası kural ve standartlarda yürütmek için her türlü tedbiri almak hususunda Ulaştırma Bakanlığı'na karşı sorumludur.

Uygulamalarda, Ulaştırma Bakanlığı tarafından uygun görülen ICAO'nun öngörülen tavsiyeleri de, 'standart' olarak dikkate alınır.

İdari görev ve sorumluluklar

Madde 8- Hava alanları idari görev ve sorumlulukları, Birim Yönetmelikleri ve Genel Müdürlük Yönetmelik, Yönerge ve Talimatları ile düzenlenir.

Teknik görev ve sorumluluklar

Madde 9- Hava alanları teknik hizmetlerinin, üyesi bulunduğumuz Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü (ICAO), Avrupa Sivil Havacılık Konferansı (ECAC) ve Hava Seyrüseferinin Güvenliği için Avrupa Teşkilatı (EUROCONTROL) kural ve standartlarına göre yürütülmesi esastır.

Bu konuda, Ulaştırma Bakanlığı'nca yapılan düzenlemeler ile diğer ilgili ulusal mevzuat hükümleri esas alınır.

Teknik hizmetlerin yerine getirilme usul ve esasları, yukarıda belirtilen ulusal ve uluslararası düzenlemeler doğrultusunda DHMİ tarafından hazırlanan ve uygulanan Yönerge ve Talimat'larda yer almaktadır.

Üyesi bulunduğumuz uluslararası sivil havacılık örgütlerinin, kural ve standartlara bağladığı diğer hizmetler de aynı kapsamda yürütülür.

4. Bölüm

Hava Alanı Hizmetlerine İlişkin Genel Düzenlemeler

Hava Alanı Gelişimi/Master Planlar

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI YÖNETİM VE İŞLETME
YÖNERGESİ

Yönerge
No: 01

Yür. tarihi: 01/12/2003

Rev. tarihi: 26/07/2006

Rev.No:01

Sayfa:6/9

Madde 10- Hava alanı hizmetlerinin geliştirilmesine yönelik tüm çalışma ve yatırım dahil uygulamalar, Ulaştırma Bakanlığı'nın Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği (SHY-14A) gereğince hazırlanacak "Gelişim Master Planları" çerçevesinde, yürürlükteki mevzuat hükümlerine göre yapılır.

Hava Alanı Kılavuzu

Madde 11- Hava Limanı Başmüdürlükleri/Meydan Müdürlükleri tarafından hazırlanacak "Hava Alanı Kılavuzları", Genel Müdürlük kanalıyla Ulaştırma Bakanlığına gönderilir.

DHMI Yönerge ve Talimatları

Madde 12- Hava alanlarında verilmekte olan hizmetler, genel olarak, Ulaştırma Bakanlığı'nın Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği (SHY-14A) çerçevesinde, üyesi olduğumuz uluslararası örgütlerin kural ve standartları esas alınarak hazırlanan Yönerge ve Talimatlarla düzenlenir.

Güvenlik ve Acil Durum düzenlemeleri

Madde 13- Hava alanları acil durum ve güvenlik hizmetleriyle ilgili genel düzenlemeler aşağıda açıklanmıştır.

- 1) Güvenlik Planları; güvenlik ve koruma hizmetleriyle ilgili olarak; ICAO Ek-17 (Güvenlik), Doküman 8973 (Kanun Dışı Eylemlere Karşı Sivil Havacılığı Koruma ve Güvenlik), ECAC Doküman 30 (Sivil Havacılık Güvenliği Alanında İlkeler) ve Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı ve diğer ilgili mevzuatta yer alan kural, standart ve tavsiyelere uygun olarak, Hava Limanı/Alanı Mülki İdare Amiri koordinesinde hazırlanır ve uygulanır.
- 2) Muhtemel Hareket Planları; hava alanı içinde veya yakın çevresinde yolculara, personele, uçaklara, tesislere ve teçhizata yönelik muhtemel tehditlerin (her türlü saldırı ve sabotaj) önlenmesi ve etkilerinin en aza indirilmesi amacıyla, Hava Limanı/Meydanı Mülki İdare Amiri koordinesinde hazırlanır ve uygulanır.
- 3) Hava Alanı Acil Durum Planları; hava alanı içinde, yakın çevresinde ve dışında meydana gelebilecek uçak olay/kazaları, acil iniş yapacak uçaklar, acil müdahale gerektiren sağlık olayları, doğal afetler ve yangınların yanı sıra Güvenlik Planında daha ayrıntılı yer almakla birlikte yasadışı eylemlere maruz
- 4) kalmış uçaklar ve bomba ihbarı yapılan uçakları da kapsayacak şekilde, Hava Limanı/Meydanı Mülki İdare Amiri koordinesinde hazırlanır ve uygulanır.
- 5) Kurum/Kuruluşlar Güvenlik/Koruma Planları; ilgili yasalar ve Milli Sivil Havacılık Güvenlik Programı gereğince, hava alanında hizmet veren tüm kurum ve kuruluşlar tarafından kendi faaliyetleri kapsamındaki hizmetler bağlamında hazırlanması ve uygulanması gerekli güvenlik/koruma planlarıdır.

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI YÖNETİM VE İŞLETME
YÖNERGESİ

Yönerge
No: 01

Yür. tarihi: 01/12/2003

Rev. tarihi: 26/07/2006

Rev.No:01

Sayfa:7/9

Hizmet Eğitimleri

Madde 14- Hava alanı hizmetlerinin uluslararası düzeyde yapılması amacıyla, tüm personelin hizmet öncesi, işbaşı ve tazeleme eğitimleri sağlanması ve gereken personel için sertifikasyon işlemlerinin yapılması zorunludur.

Hava Limanı Başmüdürlükleri/Meydan Müdürlükleri, sözkonusu eğitimlere esas yıllık programları her yıl Aralık ayının ilk haftasında, Genel Müdürlük tarafından onaylanmak ve Ulaştırma Bakanlığı bilgisine sunulmak üzere, Genel Müdürlüğe gönderirler.

5. Bölüm

Hava Alanları Denetim Usul ve Esasları

İdari denetimler

Madde 15- Genel Müdürlük tarafından yapılacak hava alanları idari denetimleri, Ana Statü hükümlerine tabidir.

Teknik denetimler

Madde 16- Hava alanları teknik denetimleri, Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği (SHY-14A) çerçevesinde Ulaştırma Bakanlığı Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü ve bu Yönerge bağlamında DHMİ tarafından yapılır.

Ulaştırma Bakanlığı denetimleri

Madde 17- Ulaştırma Bakanlığı (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü) denetimleri, Hava Alanı Yapım, İşletim ve Sertifikalandırma Yönetmeliği'nin (SHY-14A), "Denetleme ve Cezai Müeyyideler" başlıklı 29 ncu maddesine göre yapılır.

Denetimlerde tespit edilen eksikliklerin, öngörülen sürelerde giderilmesi gereklidir.

DHMİ denetimleri

Madde 18- Hava alanları, Genel Müdürlük teknik personeli tarafından, yapılan programlara uygun olarak sürekli denetlenir.

Teknik denetimlere ilişkin ayrıntılar, Hava Alanı Hizmetleri Emniyet Yönetim Sistemi Yönergesi kapsamında yer alır.

Denetleme programları, hava limanları yılda en az iki kez, hava meydanları da yılda en az bir kez denetlenecek şekilde, her yılın Aralık ayı içerisinde İşletme Dairesi Başkanlığı tarafından diğer ilgili Birimlerin eşgüdümü de sağlanarak hazırlanır ve yayımlanır. Denetim Programının bir örneği bilgi için Ulaştırma Bakanlığı'na sunulur.

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI YÖNETİM VE İŞLETME
YÖNERGESİ

Yönerge
No: 01

Yür. tarihi: 01/12/2003

Rev. tarihi: 26/07/2006

Rev.No:01

Sayfa:8/9

Denetim Personeli Eğitimi

Madde 19- Denetimlerde görev alacak DHMİ personelinin iş başı ve teorik eğitimleri program dahilinde periyodik olarak yapılır.

6. Bölüm
Son Hükümler

Değişiklikler

Madde 20- Bu Yönerge üzerinde yapılacak değişiklik önerileri her yıl Aralık ayında Genel Müdürlük, İşletme Dairesi Başkanlığı'na gönderilir. İşletme Dairesi Başkanlığı, APK Dairesi Başkanlığı eşgüdümünde, diğer Birimlerin görüşlerini de alarak gerekli değişiklikleri hazırlar.

Yönerge kapsamında, DHMİ genel yapısı ve diğer benzeri konulara ilişkin yer alan bilgilerde olabilecek değişiklikler, mümkün olan en kısa sürede, Yönerge'ye yansıtılır.

Yapılan değişiklikler, Ulaştırma Bakanlığı'na da bildirilir.

Yürürlük

Madde 21- Bu Yönerge Genel Müdür Onayı ile yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 22- Bu Yönerge hükümlerini Genel Müdür yürütür.

Mahmut TEKİN
DHMİ Genel Müdürü

EK:

BİLGİ DOSYASI :

1. DHMİ Genel Müdürlüğü Ana Statüsü
2. DHMİ Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatı Organizasyon Şeması
3. DHMİ Genel Müdürlüğü ve Taşra Teşkilat Şeması
4. Hava Seyrüsefer Yardımcı İstasyonları Listesi
5. Ana Hizmet Birimleri, Birim Yönetmelikleri (Görev/Sorumluluklar)
6. Hava Limanı Başmüdürlükleri/Meydan Müdürlükleri Birim Yönetmelikleri
7. Hava Alanı Hizmetleri Yönerge ve Talimatları Listesi

Genel Müdürlük Mührü

Genel Müdürlük Mührü

DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
HAVA ALANLARI YÖNETİM VE İŞLETME
YÖNERGESİ

Yönerge
No: 01

Yür. tarihi: 01/12/2003

Rev. tarihi: 26/07/2006

Rev.No:01

Sayfa:9/9

DAĞITIM PLANI

BİRİM :

ADET :

YÖNETİM KURULU BÜRO MÜDÜRLÜĞÜ	8
ÖZEL KALEM MÜDÜRLÜĞÜ	2
TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI	3
ENFORMASYON MÜDÜRLÜĞÜ	1
SAVUNMA SEKRETERLİĞİ	2
HUKUK MÜŞAVİRLİĞİ	2
PERSONEL VE İDARİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
İŞLETME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5
İNŞAAT VE EMLAK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
SEYRÜSEFER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5
ELEKTRONİK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
APK DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
MALZEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
EĞİTİM VE SOSYAL İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	5
HASILAT DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
SAĞLIK VE MEY. ACİL YARDIM HİZ. DAİRESİ BAŞKANLIĞI	2
ÖZEL GÜVENLİK MÜDÜRLÜĞÜ	1
HAVA LİMANI BAŞMÜDÜRLÜKLERİ (10 X 10)	100
MEYDAN MÜDÜRLÜKLERİ (19 X 5)	95

TOPLAM : 245

Genel Müdürlük Mührü